

Datum
2025-05-15

Ärendenummer
Castor: ALLM.2025.738
W3D3: BTN-2025/8

Handläggare
Rebecca Göthammar
Rebecca.Gothammar@huddinge.se
08-535 364 59

Svar på nämndinitiativ från M, L och KD - tolkning av begreppet "yrkesmässigt" i HKF 4210 Taxa för bygglovs- och tillsynsnämndens verksamhet enligt miljöbalken Taxebilaga 1 4.2.3

Förslag till beslut

Med hänvisning till förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 5 maj 2025 anses nämndinitiativet besvarat.

Sammanfattning

M, L och KD väckte den 17 december 2024 ett nämndinitiativ i vilket föreslogs att bygglovs- och tillsynsnämnden skulle besluta att begreppet "yrkesmässigt" i HKF 4210 Taxa för bygglovs- och tillsynsnämndens verksamhet enligt miljöbalken Taxebilaga 1 avsnitt 4.2.3 ("Hotell, pensionat och liknande verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad") ska tolkas som exkluderande verksamhet som bedrivs i mycket liten omfattning och utan vinstsyfte eller anställd personal.

Förvaltningen har fått i uppdrag av nämnden att bereda ett svar.

Mark- och miljödomstolen har bedömt att scoutstugor inte ska omfattas av 45 § p 4 i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, som avser hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad. Förvaltningen har därför kommit till slutsatsen att scoutföreningarna inte ska betala den årliga avgiften som bestäms av punkt 4.2.3.2 i avsnitt 4.2.3 i bilaga 1 till taxa för bygglovs- och tillsynsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, HKF 4210.

Beskrivning av ärendet

Vid bygglovs- och tillsynsnämndens sammanträde den 17 december 2024 väcktes ett nämndinitiativ av M, L och KD. Förslaget i nämndinitiativet innebär att begreppet "yrkesmässigt" i Taxa för bygglovs- och tillsynsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, HKF 4210, avsnitt 4.2.3 i bilaga 1 ("Hotell, pensionat och liknande verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad") ska

tolkas som exkluderande verksamhet som bedrivs i mycket liten omfattning och utan vinstsyfte eller anställd personal.

Initiativtagarna anser att taxan för tillsynsavgifter för scoutstugor bör ändras. De menar att scoutföreningarnas stugverksamhet, som bedrivs utan vinstsyfte och med begränsade ekonomiska resurser, inte bör likställas med kommersiell uthyrning som hotell eller pensionat.

De tre partierna anser att den nuvarande tolkningen, som medför höga tillsynsavgifter, är en tung ekonomisk börda för flera scoutkårer, och att det i slutändan kommer att drabba medlemmarna i dessa ideella föreningar.

Slutligen lyfter partierna fram att de inte vill begränsa förvaltningens möjlighet att genomföra tillsyn av miljö- eller hälsoskäl, men anser att det är orimligt att debitera avgifter för tillsyn av denna form av småskalig, allmännyttig lägerverksamhet.

Vid nämndens sammanträde den 18 februari 2025 så fick förvaltningen i uppdrag att bereda ett svar till nämnden.

Förvaltningens synpunkter

I 45 § 4 p förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) listas *"hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad"* som en sådan lokal som kommunen ska ägna särskild uppmärksamhet åt. Förordningen trädde ikraft 1 januari 1999.

Sedan åtminstone 2008 har denna typ av verksamheter omfattats av bygglovs- och tillsynsnämndens (inklusive tidigare tillsynsnämndens) taxor i olika skrivningar med olika ordval. Det har dock alltid varit fråga om en hänvisning till de verksamheter som omfattas av 45 § 4 p FMH.

I de olika taxorna har vissa justeringar gjorts för att anpassa avgiften och tillsynstiden för olika typer av verksamheter som omfattas av 45 § 4 p FMH. Sedan 2017 har en differentiering gjorts, så att hotell och liknande verksamheter har en högre årlig tillsynstid (och därmed betalar en högre årlig avgift) och mindre verksamheter med exempelvis pensionat, vandrarhem, bed & breakfast och motsvarande har en lägre årlig tillsynstid.

Första beslutet om att en scoutförening (Huddinge Scoutkår Ideell Förening (812800-3418) med verksamheten Gladö Scoutstuga) skulle börja betala årlig avgift och klassas som ett tillfälligt boende fattades 2017. Detta beslut överklagades till länsstyrelsen som i beslut 2019 upphävde nämndens beslut. Enligt dåvarande skrivning i Taxa HKF 4210, punkt 4.3.4 b i bilaga 1 skulle verksamheten omfattas av 1 och 2 § i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatsrörelse för att taxan skulle vara tillämplig. Det innebar att boendet skulle vara yrkesmässigt med ändamål att tillhandahålla tillfällig möblerad bostad

samt att verksamheten skulle vara avsedd att ta emot minst nio gäster eller inneha minst fem gästrum. Länsstyrelsen ansåg inte att scoutstugan omfattades av 1 § lag (1966:742) om hotell- och pensionatsrörelse och därmed upphävdes nämndens beslut.

I miljöbalkstaxan gällande från och med 2020 ändrades denna skrivning i taxan, så att hänvisningen till lag (1966:742) om hotell- och pensionatsrörelse togs bort. Ändringen innebar att det inte längre krävdes att verksamheter skulle omfattas av denna lag, utan endast av 45 § 4 p FMH (som är den lagstiftning som reglerar nämndens tillsynsansvar).

Ett nytt beslut om årlig tillsynstid fattades för Gladö Scoutstuga den 12 mars 2024 utifrån den nya skrivningen i taxan. Detta beslut överklagades av Huddinge Scoutkår Ideell Förening till länsstyrelsen som avlog överklagandet. Länsstyrelsens beslut överklagades till mark- och miljödomstolen. I dom meddelad den 16 augusti 2024 avslogs överklagandes och nämndens beslut att föreningen skulle betala en årlig tillsynsavgift stod därmed fast. Mark- och miljödomstolens dom har vunnit laga kraft.

Bygglovs och tillsynsnämnden i Huddinge kommun (nämnden) beslutade 2024 att klassa två scoutföreningars verksamheter som övrigt tillfälligt boende enligt punkt 4.2.3.2 i bilaga 1 i taxa för bygglovs- och tillsynsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, HKF 4210. Nämnden beslutade även att de två scoutföreningarna från och med 2024 skulle betala en årlig avgift motsvarande tre timmars tillsyn.

Besluten överklagades av de två scoutföreningarna till Länsstyrelsen i Stockholm län (länsstyrelsen) som upphävde nämndens beslut. Länsstyrelsens beslut överklagades av nämnden till mark- och miljödomstolen.

Mark- och miljödomstolen har i två domar (mål nr M 10319-24 och mål nr M 522-25 meddelade den 27 februari 2025) avslagit nämndens överklaganden. Domstolen bedömde att de två scoutkårernas verksamheter inte utgör yrkesmässig verksamhet, eftersom scoutstugorna hyrs ut i ringa omfattning och till självkostnadspris. Domstolen bedömde inte heller att verksamheterna riktar sig till allmänheten.

Domstolen ansåg därmed att scoutstugorna inte ska omfattas av 45 § p 4 i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, som avser hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad.

Mark- och miljödomstolens två domar överklagades till mark- och miljööverdomstolen som den 22 april 2025 beslutade att inte ge prövningstillstånd samt att mark- och miljödomstolens avgöranden därmed ska stå fast.

Eftersom domstolen bedömt att det inte är fråga om yrkesmässig uthyrning till allmänheten ska dessa typer av verksamheter därmed inte heller omfattas av punkt 4.2.3.2 i avsnitt 4.2.3 i bilaga 1 till taxa för bygglovs- och tillsynsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, HKF 4210.

Förvaltningen anser mot bakgrund av ovanstående att nämndinitiativet är besvarat.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär att nämnden inte längre kommer att erhålla någon årlig avgift.

Den juridiska konsekvensen blir att genom föreslagen tolkning följer nämnden mark- och miljödomstolens bedömning att scoutstugor inte ska omfattas av 45 § p 4 i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och därmed inte betala någon årlig avgift punkt 4.2.3.2 i avsnitt 4.2.3 i bilaga 1 till taxa för bygglovs- och tillsynsnämndens verksamhet enligt miljöbalken, HKF 4210.

I nämndens register över tillsynspliktiga verksamheter finns tre scoutstugor som kategoriserats som tillfälligt boende; Fräkenbotten Kärrtorps Scoutkår, Gladö Scoutstuga och Scoutstugan Djupån. Dessa verksamheter kommer inte ligga kvar i nämndens register som tillfälligt boende.

Toralf Nilsson
Teknisk direktör

Staffan Stafström
Miljöchef

Bilagor

Bilaga 1. Nämndinitiativ